चितवन जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको अध्ययन

शान्ति पौडेल
परीक्षा क्रमाङ्क २८०७०४/०७३
त्रि.वि. दर्ता न. : ९-१-२४०-७१९-९८

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, शिक्षाशास्त्र सङ्काय नेपाली
शिक्षा अन्तर्गत स्नातकोत्तर चौथो सत्रको
नेपा.शि. ५४४ पाठ्यांशको
प्रयोजनका निम्ति
प्रस्तुत

शोधपत्र

२०७३

शिक्षाशास्त्र केन्द्रीय विभाग
नेपाली भाषा शिक्षा विभाग
त्रि.वि. कीर्तिपुर

प्रतिबद्धता पत्र

यस शोध प्रतिवेदन भित्रका सामग्रीहरू कहीँ कतैबाट साभार गरिएको छैन । यसका कुनै पनि अंश अन्य प्रयोजनका लागि उपयोग र प्रकाशनमा आएका छैनन् । तसर्थ प्रस्तुत शोध प्रतिवेदन नितान्त मौलिक रहेको प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछु ।

मिति : २०७३।०८।२७

शोधार्थी

शान्ति पौडेल

शिक्षाशास्त्र केन्द्रीय विभाग

नेपाली भाषा शिक्षा विभाग

त्रि.वि., कीर्तिपुर

सिफारिस पत्र

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, शिक्षाशास्त्र संकाय, नेपाली भाषा शिक्षा विभाग अन्तर्गत स्नातकोत्तर तह चौथो सत्रको नेपा.शि.५४४ पाठ्यांशको प्रयोजनका निम्ति प्रस्तुत **'चितवन जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको अध्ययन'** शीर्षकको शोधपत्र शोधार्थी शान्ति पौडेलले मेरो निर्देशनमा तयार पार्नुभएको हो । प्रस्तुत शोधपत्रको मूल्याङ्कनका लागि सिफारिस गर्दछु ।

....

प्रा.डा.रामप्रसाद भट्टराई

शोधनिर्देशक

मिति : २०७३।०९।०६

Date : Dec 21, 2016

शिक्षाशास्त्र केन्द्रीय विभाग

नेपाली भाषा शिक्षा विभाग

त्रि.वि., कीर्तिपुर

स्वीकृति पत्र

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, शिक्षाशास्त्र सङ्काय, नेपाली भाषा शिक्षा विभाग अन्तर्गत स्नातकोत्तर तह चौथो सत्रको नेपा.शि.५४४ पाठ्यांशको प्रयोजनका निम्ति प्रस्तुत **'चितवन जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको अध्ययन'** शीर्षकको शोधपत्र स्नातकोत्तर उपाधिका निम्ति उपयुक्त भएकाले स्वीकृति प्रदान गरिएको छ ।

शोधपत्र मूल्याङ्कन समिति

क्र.सं.	**नाम, थर**	**हस्ताक्षर**
१	प्रा.डा. रामप्रसाद भट्टराई (विभागीय प्रमुख)	....
२	प्रा. महेश्वर न्यौपाने (शोध विशेषज्ञ)	....
३	प्रा.डा. रामप्रसाद भट्टराई (शोधनिर्देशक)	....

मिति : २०७३।०९।२४

Date : Jan 08, 2017

कृतज्ञता ज्ञापन

प्रस्तुत शोधपत्र त्रिभुवन विश्वविद्यालय, शिक्षाशास्त्र संकाय, नेपाली भाषा शिक्षा विभाग स्नातकोत्तर तह नेपा.शि.५४४ पाठ्यांशको प्रयोजनार्थ तयार पारिएको हो । **'चितवन जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको अध्ययन'** शीर्षकको शोधपत्र आदरणीय गुरु प्रा.डा. रामप्रसाद भट्टराईज्यूको निर्देशनमा तयार पारेको छु । यस कार्यलाई सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न आफ्ना समस्या र वाध्यतालाई पन्छाएर शोधपत्रको शीर्षकको चयन, शोधप्रस्ताव लेखन र शोधपत्रको अन्तिम स्वरूप दिने समयसम्म आवश्यक सल्लाह, सुझाव, प्रेरणा, सहयोग र कुशल निर्देशन दिनुहुने मेरा शोधनिर्देशक प्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु । यस शोधकार्य लेख्ने क्रममा सहयोग गर्नुहुने नेपाली भाषा शिक्षा विभागमा कार्यरत सम्पूर्ण गुरुवर्गहरूप्रति आभार प्रकट गर्दछु । यसै गरी शोधपत्रको निम्ति तथ्याङ्क सङ्कलन तथा विद्यार्थीहरू उपलब्ध गराई सहयोग पुऱ्याउनुहुने लक्ष्मी उ.मा.वि., शरदपुर उ.मा.वि., बछौली मा.वि., जन जागृति उ. मा.वि., द्वारिकादास मा.वि., नाराणणी पब्लिक इङ्लिस स्कुल, स्टेप बाइ स्टेप इङ्लिस स्कुल, पारिजात इङ्लिस बोर्डिङ स्कुल, बाल्मीकि शिक्षा सदन उ.मा.वि. र सनराइज इङ्लिस स्कुल परिवार प्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

शोधपत्र लेखन कार्यमा आफ्नो अमूल्य सुझाव, सहयोग र समय प्रदान गरी सहयोग पुऱ्याउनुभएका त्रिभुवन विश्वविद्यालय, नेपाली शिक्षा विभागमा कार्यरत गुरुवर्ग एवं कर्मचारीहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै यस शोधपत्रलाई अन्तिम रूप दिने क्रममा समय, मन, वचन र कर्मले पूर्ण रूपमा सहयोग गर्नुहुने मेरा श्रीमान् अशोक, छोराद्वय आरोग्य र आदर्शलाई पनि विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

अन्त्यमा यो शोधपत्र विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमता सम्बन्धी अध्ययन गर्न चाहने पाठक वर्ग, विद्यार्थी, अनुसन्धानकर्ता, आदिलाई समेत झिनो रूपमा भए पनि उपयोगी हुने अपेक्षा राख्दै यस शोधपत्रमा देखिएका त्रुटि, कमिकमजोरी औंल्याई आफ्नो अमूल्य सुझाव दिनुहुन सबै पक्षलाई आग्रह गर्दछु ।

२०७३ साल मंसीर

शोधार्थी

शान्ति पौडेल

शोधसार

शोधशीर्षक : चितवन जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको अध्ययन

शोधार्थी : शान्ति पौडेल

शोधनिर्देशक : प्रा.डा.रामप्रसाद भट्टराई

विभाग/क्याम्पस: नेपाली भाषा शिक्षा विभाग, विश्वविद्यालय क्याम्पस, त्रि.वि., कीर्तिपुर

शैक्षिक वर्ष : २०७१/२०७२

जम्मा अध्याय : सात

पृष्ठ संख्या : ७४ + ४९

उद्देश्य

प्रस्तुत शोधपत्र त्रिभुवन विश्वविद्यालय शिक्षा शास्त्र सङ्काय नेपाली भाषा शिक्षा विभाग अन्तर्गत एम.एड. चौथो सत्रको नेपा.शि. ५४४ को प्रयोजनका लागि तयार पारिएको हो । चितवन जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको अध्ययन शीर्षक रहेको यस शोधको उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन् :

(क) चितवन जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको पहिचान गर्नु,

(ख) उक्त कक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको विद्यालयको प्रकृतिका आधारमा पठनबोध क्षमताको तुलनात्मक अध्ययन गर्नु ,

(ग) लैङ्गिकताका आधारमा पठनबोध क्षमताको तुलनात्मक स्थिति विश्लेषण गर्नु ,

शोध प्रक्रिया

'चितवन जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको अध्ययन' शीर्षकमा तयार पारिएको यस शोधपत्र त्रिभुवन विश्वविद्यालय शिक्षाशास्त्र सङ्काय, नेपाली भाषा शिक्षा विभाग अन्तर्गत स्नातकोत्तर तह एम.एड. चौथो सत्रको नेपा.शि.५४४ को अध्ययन पूरा गर्ने प्रयोजनका निम्ति तयार पारिएको छ ।

यस शोधकार्यमा चितवन जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमता पहिचान गर्नु, उक्त जिल्लाका उक्त कक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको विद्यालयको प्रकृति, लैङ्गिकताको आधारमा पठनबोध क्षमताको तुलनात्मक विश्लेषण गर्ने उद्देश्य राखिएको छ । प्रस्तुत शोधकार्य विद्यार्थीहरूसँग सम्बन्धित भएकाले नमुना परीक्षण विधिलाई अवलम्बन गरिएको छ भने यसमा सामग्री निर्माण, कार्यान्वयन, सामग्री सङ्कलन तथा तथ्याङ्कको व्याख्या र विश्लेषण गरी शोधकार्यलाई अगाडी बढाईएको छ ।

यस अध्ययनमा चितवन जिल्लाका पाँच वटा सामुदायिक र पाँच वटा संस्थागत विद्यालयहरूमा अध्ययनरत कक्षा नौ का विद्यार्थीहरूको लैङ्गिकताका आधारमा छात्र र छात्रा बिचको पठनबोध क्षमताको तुलनात्मक अध्ययन, विद्यालय प्रकृतिका आधारमा उक्त जिल्लामा कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको पठनबोध क्षमताको अध्ययन गरिएको छ । यस शोधकार्यका लागि सामग्री सङ्कलन गर्ने सन्दर्भमा प्राथमिक स्रोतका रूपमा चितवन जिल्लाका सम्पूर्ण विद्यालयका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई समेट्न नसकिने भएकोले ५ वटा सामुदायिक विद्यालयका ५० जना र ५ वटा संस्थागत विद्यालयका ५० जना गरी जम्मा १०० जना विद्यार्थीहरूलाई नमुना छनौटका रूपमा लिइएको छ । द्वितियक स्रोतका रूपमा पूर्व कार्यहरु, सन्दर्भ पुस्तकहरू एवं यससँग सम्बन्धित पत्रपत्रिकाहरू रहेका छन् । सात अध्यायमा सङ्गठित यस शोधकार्यलाई क्रमशः अध्याय एकमा शोध परिचय अन्तर्गत शोध शीर्षक, शोध प्रयोजन अध्ययनसँग सम्बन्धित समस्याहरु, शोधका उद्देश्य, शोधको औचित्य, अध्ययनको सीमाङ्कनका साथै अध्ययनको रूपरेखा प्रस्तुत गरिएको छ । यस शोधकार्यको अध्याय दुईमा पूर्वकार्यको अध्ययन, सैद्धान्तिक अवधारणा रहेको छ । यस अध्यायमा शोधकार्यसँग सम्बन्धित पूर्व कार्यहरूलाई अध्ययन गर्ने काम अन्तरगत पुस्तक समीक्षा र शोधपत्रको समीक्षा गरिएको छ । साथै शोधकार्यको लागि पूर्व अध्ययनको महत्त्व के कति हुन्छ भन्ने कुराको पनि अध्ययन गरिएको छ । सैद्धान्तिक अवधारणा अन्तरगत बोधको परिचय, ब्युत्पत्ति र परिभाषा दिइएको छ । साथै बोध शिक्षणको आवश्यकतालाई पनि समावेश गरिएको छ । यसमा बोधका प्रकार, श्रुतिबोध र पठनबोधको व्याख्या गरिएको छ । विद्यार्थीहरूमा पठनबोध क्षमताको महत्त्व, पठनबोध शिक्षणका कार्यकलाप, पठनबोध शिक्षणका तहहरू, पठनबोध शिक्षणका तत्त्वहरूका बारेमा ब्याख्या तथा विश्लेषण गरिएको छ । अध्याय तिनमा शोध विधि तथा अध्ययन प्रक्रिया

रहेको छ । यस अध्ययनमा चितवन जिल्लाका विद्यालयका सम्पूर्ण विद्यार्थीहरू समेट्न नसकिने भएकाले ५/५ वटा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका १०/१० जनाका दरले जम्मा १०० जना विद्यार्थीहरूलाई जनसंख्याको रूपमा छनौट गरिएको छ । यस अध्यायमा सामग्री निर्माण गर्ने क्रममा दृष्टांश र अदृष्टांश गरी दुई किसिमका गद्यांशबाट वस्तुगत र संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू निर्माण गरिएको छ । सामग्रीको कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा परीक्षाको समयावधि १ घण्टा २० मिनेट र प्रश्नको उत्तर प्रश्नपत्रमै दिने व्यवस्था गरिएको थियो । प्रश्नपत्रको उत्तर कुञ्जिका तयार गरी दृष्टांश र अदृष्टांशबाट ५०/ ५० अङ्कका दरले जम्मा १०० पूर्णाङ्कमा उत्तर पुस्तिका परीक्षण गरिएको छ ।

यस अध्ययनका सन्दर्भमा अध्याय चार, पाँच र छमा प्रत्येक उद्देश्यको छुट्टा छुट्टै व्याख्या तथा विश्लेषण गरिएको छ । यि अध्याय अन्तर्गत समग्र विद्यार्थीहरूको प्रतिशत, मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको व्याख्या तथा विश्लेषण, तालिका, वृत्तचित्र आदिबाट गरिएको छ । यसै गरी यसै अध्यायमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका १०/ १० जना विद्यार्थीहरूका दरले प्रत्येक विद्यालयका १०/ १० जना विद्यार्थीहरूको छुट्टा छुट्टै रूपमा प्रतिशत र मध्यमान निकाली तालिका बनाई व्याख्या तथा विश्लेषण गरिएको छ । यसै गरी पाँच अध्यायमा प्रकृतिका आधारमा संस्थागत विद्यालय र सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको तुलनात्मक अध्ययन गरी प्रतिशत, मध्यमान, मानक विचलन आदिका आधारमा गणना गरी तालिका, स्तम्भचित्र आदिद्वारा तुलनात्मक अध्ययनको व्याख्या तथा विश्लेषण गरिएको छ । अध्याय छमा लैङ्गिकताका आधारमा विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको तुलनात्मक अध्ययन गरी प्रतिशत, मध्यमान र मानक विचलन आदिका आधारमा तालिका र स्तम्भचित्रद्वारा व्याख्या तथा विश्लेषण गरिएको छ । र अध्याय सातमा सारांश, निष्कर्ष र उपयोगिताहरू प्रस्तुत गरिएको छ ।

शोधको निष्कर्ष

चितवन जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमता पहिचान गर्ने उद्देश्यले गरिएको यस अध्ययन अनुसन्धानमा पाँच सामुदायिक र पाँच संस्थागत विद्यालयका कक्षा नौमा अध्ययनरत १०० जना विद्यार्थीहरूबिच परीक्षण गरी प्राप्त तथ्याङ्कहरूलाई विश्लेषण गर्दा निम्न निष्कर्ष निकालिएको छ ।

- चितवन जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमता उच्च नै रहेको पाइयो ।
- प्रतिशत र श्रेणीलाई आँकलन गर्दा उच्च र उच्चतम श्रेणी प्राप्त गर्ने विद्यार्थीहरूको संख्या र प्रतिशत बढी भएकोले समग्रमा पठनबोध क्षमता उच्च रहेको पाइयो ।
- समग्र विद्यालयका विद्यार्थीहरूको समग्र मध्यमान ६९.६६ रहेको छ भने मानक विचलन १४.०८ रहेको देखिन्छ । समग्र मध्यमानलाई आधार मान्दा मध्यमान भन्दा तल ४० जना अर्थात् ४० प्रतिशत र मध्यमान भन्दा माथि ६० जना अर्थात् ६० प्रतिशत र तलको अन्तर २० प्रतिशत देखिएकोले समग्र मध्यमान भन्दा माथि बढी भएकोले सम्पूर्ण विद्यालयका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमता राम्रो रहेको देखिन्छ ।
- समग्रमा सम्पूर्ण विद्यालयका विद्यार्थीहरूमा सबैभन्दा बढी अङ्क प्राप्त गर्ने विद्यार्थी संस्थागत विद्यालयको पाइयो भने कम अङ्क प्राप्त गर्ने विद्यार्थी सामुदायिक विद्यालयको रहेको पाइयो ।
- समग्र सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको मध्यमान ६९.८४ र समग्र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको मध्यमान ६९.४८ रहेको हुँदा तुलनात्मक रूपमा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमता मध्यमानका आधारमा बढी रहेको देखिन्छ ।
- विद्यालय प्रकृतिका आधारमा हेर्दा संस्थागत विद्यालय भन्दा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमता प्रतिशतका आधारमा उच्च रहेको पाइयो ।
- लैङ्गिकताका आधारमा विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमता छात्राहरूको भन्दा छात्रहरूको बढी रहेको पाइयो ।

विषय सूची

		पृष्ठ संख्या
अध्याय एक :	**शोध परिचय**	**१-६**
१.१	अध्ययनको पृष्ठभूमि	१
१.२	समस्या कथन	२
१.३	अध्ययनको उद्देश्य	३
१.४	अध्ययनको औचित्य	३
१.५	अध्ययनको सीमाङ्कन	५
१.६	शोध अध्ययनको रूपरेखा	५
अध्याय दुई :	**पूर्वकार्यको अध्ययन र सैद्धान्तिक परिचय**	**७-२७**
२.१	पूर्वकार्यको पुनरावलोकन	७
२.१.१	पुस्तक समीक्षा	७
२.१.२	शोधपत्रको समीक्षा	९
२.२	पूर्वकार्यको अध्ययनको महत्त्व	१६
२.३	बोधको सैद्धान्तिक परिचय	१६
२.३.१	बोधको परिचय	१६
२.३.२	बोधको आवश्यकता	१७
२.३.३	बोधका प्रकार	१८
२.३.३.१	श्रुतिबोध	१८
२.३.३.२	पठनबोध	१८
२.३.४	पठनबोधको महत्त्व	१९
२.३.५	पठनबोध शिक्षणका तहहरू	२०
२.३.६	पठनबोध शिक्षणका कार्यकलापहरू	२१
२.३.७	पठनबोध शिक्षणको प्रयोजन	२३
२.३.८	पठनबोधमा प्रभाव पार्ने तत्त्वहरू	२४
२.३.९	पठनबोध क्षमता परीक्षणका तरिकाहरू	२६

२.३.१०	पठनबोध शिक्षणका उद्देश्यहरू	२७
अध्याय तिन :	**शोधविधि तथा अध्ययन प्रक्रिया**	**२८-३३**
३.१	परिचय	२८
३.२	जनसंख्या पहिचान	२८
३.३	प्रतिनिधि नमुना छनौट	२९
३.४	तथ्याङ्कका स्रोतहरू	२९
३.४.१	प्राथमिक स्रोत	२९
३.४.२	द्वितीयक स्रोत	३०
३.५	पूर्व परीक्षण	३०
३.६	परीक्षणको कार्यान्वयन	३१
३.७	तथ्याङ्क सङ्कलन	३१
३.८	तथ्याङ्कको व्याख्या तथा विश्लेषण	३२
अध्याय चार :	**पठनबोध क्षमताको व्याख्या तथा विश्लेषण**	**३४-५१**
४.१	चितवन जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको पहिचान	३४
४.२	समग्र विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	३४
४.२.१	प्रतिशतका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	३५
४.२.२	मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	३६
४.३	विद्यालयगत रूपमा विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	३७
४.३.१	प्रतिशतका आधारमा श्री लक्ष्मी उच्च माध्यमिक विद्यालय, लङ्कुका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	३७
४.३.२	मध्यमानका आधारमा श्री लक्ष्मी उच्च माध्यमिक विद्यालय, लङ्कुका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	३८

४.३.३ प्रतिशतका आधारमा श्री शरदपुर उच्च माध्यमिक विद्यालय, शरदपुरका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति ३९
४.३.४ मध्यमानका आधारमा श्री शरदपुर उच्च माध्यमिक विद्यालय, शरदपुरका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति ४०
४.३.५ प्रतिशतका आधारमा श्री बछौली माध्यमिक विद्यालय, बछौलीका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति ४०
४.३.६ मध्यमानका आधारमा श्री बछौली माध्यमिक विद्यालय, बछौलीका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति ४१
४.३.७ प्रतिशतका आधारमा श्री जन जागृति उच्च माध्यमिक विद्यालय, पिठुवाका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति ४२
४.३.८ मध्यमानका आधारमा श्री जन जागृति उच्च माध्यमिक विद्यालय, पिठुवाका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति ४३
४.३.९ प्रतिशतका आधारमा श्री द्वारिकादास माध्यमिक विद्यालय, पिठुवाका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति ४३
४.३.१० मध्यमानका आधारमा श्री द्वारिकादास माध्यमिक विद्यालय, पिठुवाका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति ४४
४.३.११ प्रतिशतका आधारमा श्री नारायणी पब्लिक इङ्लिस स्कुलका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति ४५
४.३.१२ मध्यमानका आधारमा श्री नारायणी पब्लिक इङ्लिस स्कुलका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति ४६
४.३.१३ प्रतिशतका आधारमा श्री स्टेप बाइ स्टेप इङ्लिस स्कुलका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति ४६

४.३.१४	मध्यमानका आधारमा श्री स्टेप बाइ स्टेप इङ्लिस स्कुलका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४७
४.३.१५	प्रतिशतका आधारमा श्री पारिजात इङ्लिस बोर्डिङ् स्कुलका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४८
४.३.१६	मध्यमानका आधारमा श्री पारिजात इङ्लिस बोर्डिङ् स्कुलका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४९
४.३.१७	प्रतिशतका आधारमा श्री बाल्मीकि शिक्षा सदन उ. मा.वि.का विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४९
४.३.१८	मध्यमानका आधारमा श्री बाल्मीकि शिक्षा सदन उ.मा.वि.का विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	५०
४.३.१९	प्रतिशतका आधारमा श्री सनराइज इङ्लिस स्कुलका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	५१
४.३.२०	मध्यमानका आधारमा श्री सनराइज इङ्लिस स्कुलका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	५२
अध्याय पाँच :	**पठनबोध क्षमताको तुलनात्मक अध्ययन**	**५३-६०**
५.१	चितवन जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको विद्यालयको प्रकृतिका आधारमा पठनबोध क्षमताको तुलनात्मक अध्ययन	५३
५.१.१	प्रतिशतका आधारमा संस्थागत विद्यालयहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको प्रकृतिका आधारमा पठनबोध क्षमताको तुलनात्मक अध्ययन	५३
५.१.२	मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	५५
५.१.३	प्रतिशतका आधारमा सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	५६
५.१.४	मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा सामुदायिक	५७

	विद्यालयका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	
५.१.५	प्रतिशतका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको तुलना	५८
५.१.६	मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको तुलना	६०
अध्याय छ :	**पठनबोध क्षमताको तुलनात्मक अध्ययन**	**६२-६९**
६.१	चितवन जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको लैङ्गिकताका आधारमा पठनबोध क्षमताको तुलनात्मक अध्ययन	६२
६.१.१	प्रतिशतका आधारमा छात्र विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	६२
६.१.२	मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा छात्र विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	६४
६.१.३	प्रतिशतका आधारमा छात्रा विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	६४
६.१.४	मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा छात्रा विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	६६
६.१.५	लैङ्गिक आधारमा छात्र विद्यार्थीहरू र छात्रा विद्यार्थीहरुको पठनबोध क्षमताको तुलना	६७
६.१.६	मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा छात्र विद्यार्थीहरू र छात्रा विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको तुलना	६९
अध्याय सात :	**सारांश, निष्कर्ष र उपयोगिता**	**७०-७४**
७.१	सारांश	७०
७.२	निष्कर्ष	७१
७.३	उपयोगिता	७२

७.३.१ नीतिगत तह ७२
७.३.२ प्रयोगगत तह ७३
७.४ सुझावहरू ७३
सन्दर्भ सामग्री
परिशिष्ट
व्यक्तिवृत्त

तालिका सूची

तालिका नं.	शीर्षक	पृष्ठ संख्या
१	प्रतिशतका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	३५
२	मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	३६
३	प्रतिशतका आधारमा श्री लक्ष्मी उ.माध्यमिक विद्यालय, लङ्कुका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	३७
४	मध्यमानका आधारमा श्री लक्ष्मी उ.माध्यमिक विद्यालय, लङ्कुका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	३८
५	प्रतिशतका आधारमा श्री शरदपुर उ. माध्यमिक विद्यालय, शरदपुरका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	३९
६	मध्यमानका आधारमा श्री शरदपुर उ. माध्यमिक विद्यालय, शरदपुरका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४०
७	प्रतिशतका आधारमा श्री बछौली माध्यमिक विद्यालय, बछौलीका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४०
८	मध्यमानका आधारमा श्री बछौली माध्यमिक विद्यालय, बछौलीका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४१
९	प्रतिशतका आधारमा श्री जन जागृति उ. माध्यमिक विद्यालय, पिठुवाका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४२
१०	मध्यमानका आधारमा श्री जन जागृति उ. माध्यमिक विद्यालय, पिठुवाका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४३
११	प्रतिशतका आधारमा श्री द्वारिकादास माध्यमिक विद्यालय, पिठुवाका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४३
१२	मध्यमानका आधारमा श्री द्वारिकादास माध्यमिक विद्यालय,	४४

	पिठुवाका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	
१३	प्रतिशतका आधारमा श्री नारायणी पब्लिक इङ्लिस स्कुलका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४५
१४	मध्यमानका आधारमा श्री नारायणी पब्लिक इङ्लिस स्कुलका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४६
१५	प्रतिशतका आधारमा श्री स्टेप बाइ स्टेप इङ्लिस स्कुलका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४६
१६	मध्यमानका आधारमा श्री स्टेप बाइ स्टेप इङ्लिस स्कुलका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४७
१७	प्रतिशतका आधारमा श्री पारिजात इङ्लिस बोर्डिङ् स्कुलका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४८
१८	मध्यमानका आधारमा श्री पारिजात इङ्लिस बोर्डिङ् स्कुलका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४९
१९	प्रतिशतका आधारमा श्री बाल्मीकि शिक्षा सदन उ.मा.वि.का विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	४९
२०	मध्यमानका आधारमा श्री बाल्मीकि शिक्षा सदन उ.मा.वि.का विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	५०
२१	प्रतिशतका आधारमा श्री सनराइज इङ्लिस स्कुलका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	५१
२२	मध्यमानका आधारमा श्री सनराइज इङ्लिस स्कुलका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	५२
२३	प्रतिशतका आधारमा संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	५३
२४	मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	५५
२५	प्रतिशतका आधारमा सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत	५६

	विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	
२६	मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	५७
२७	प्रतिशतका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको तुलना	५८
२८	मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको तुलना	६०
२९	प्रतिशतका आधारमा छात्र विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	६२
३०	मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा छात्र विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	६४
३१	प्रतिशतका आधारमा छात्रा विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	६४
३२	मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा छात्रा विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	६६
३३	प्रतिशतका आधारमा छात्र र छात्रा विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको तुलना	६७
३४	लैङ्गिकताका आधारमा छात्र विद्यार्थीहरू र छात्रा विद्यार्थीहरू बिचको पठनबोध क्षमताको तुलना	६९

वृत्तचित्र सूची

वृत्तचित्र नं.	शीर्षक	पृष्ठ संख्या
१	प्रतिशतका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	३६
२	प्रतिशतका आधारमा संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	५४
३	प्रतिशतका आधारमा सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	५७
४	प्रतिशतका आधारमा छात्र विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	६३
५	प्रतिशतका आधारमा छात्रा विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको स्थिति	६५

स्तम्भचित्र सूची

स्तम्भचित्र नं.	शीर्षक	पृष्ठ संख्या
१	प्रतिशतका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको तुलना	५९
२	प्रतिशतका आधारमा छात्र र छात्रा विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको तुलना	६८

सङ्क्षेप र पूर्ण रूप

त्रि.वि.	: त्रिभुवन विश्वविद्यालय
प्र.अ.	: प्रधानाध्यापक
उ.मा.वि.	: उच्च माध्यमिक विद्यालय
मा.वि.	: माध्यमिक विद्यालय
नेपा.शि.	: नेपाली भाषा शिक्षा
प्रा.	: प्राध्यापक
प्रा.डा.	: प्राध्यापक डाक्टर
ने.वृ.श.	: नेपाली वृहत शब्दकोष